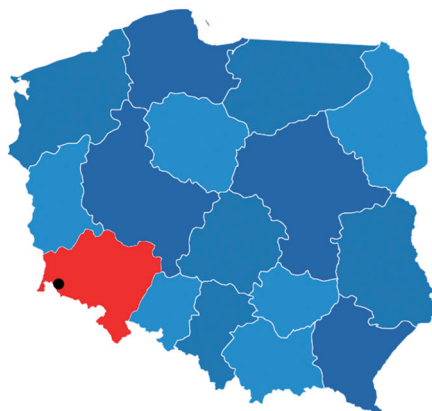

Uzdrowisko Świeradów-Zdrój

Położenie administracyjne

Świeradów-Zdrój położony jest u stóp Gór Izerskich, w powiecie lubańskim, w województwie dolnośląskim, na zachód od Jeleniej Góry i Szklarskiej Poręby. Miasto sąsiaduje z gminami: Mirsk i Leśna oraz z Czechami. W latach 1975-1998 miasto administracyjnie należało do województwa jeleniogórskiego. Częściami i osiedlami w mieście są: Czerniawa-Zdrój, Drożyna, Graniczna, Góreczno, Górna, Łęczyna, Kamieniec, Osiedle Gryf, Podgórna, Siemkowice, Ulicko.

Mapa 37. Lokalizacja uzdrowiska Świeradów-Zdrój

Źródło: opracowanie własne.

Gminę Świeradów-Zdrój zamieszkuje 3910 mieszkańców¹, powierzchnia gminy wynosi 20,72 km², z czego użytki rolne stanowią 41% a użytki leśne 40%. Miasto zajmuje 4,85% powierzchni powiatu. Rada Miejska składa się z 15 radnych².

¹ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

² Uchwała Nr XI/75/2003 Rady Miasta w Świeradowie-Zdroju z dnia 27 sierpnia 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Świeradów-Zdrój, rozdział 3 § 9, str.4.

Rys historyczny uzdrowiska

Dzisiejszy Świeradów był wzmiankowany już w 1524 r., kiedy to wybudowano karczmę, niedługo potem zaczęto pisać o tutejszych wodach. W 1572 r. ciepłe mineralne źródła opisał znakomity berliński lekarz Leonard Thurneysser. W 1783 r. odkryto szczególne właściwości szczawianów radoczynnych i zauważono ich dobroczynny wpływ na ludzki organizm. W 1899 r. wybudowano pierwszy Dom Zdrojowy w otaczającym go Parku Zdrojowym. Rozwój kolejnictwa sprawił, że do Świeradowa zaczęło zjeżdżać coraz więcej turystów i kuraszy, powstawały kolejne hotele, pensjonaty, a samo miasto rozpoczęło działalność uzdrowiskową. W latach trzydziestych istniało już kilka zakładów leczenia uzdrowiskowego, restauracje i obiekty sportowe. W 1935 r. lekarze, przemysłowcy, właściciele domów sanatoryjnych, hoteli i pensjonatów założyli związek, mający na celu opiekę nad rozwojem ruchu turystycznego, a efektem jego działalności było m.in. wybudowanie drogi między Świeradowem i Szklarską Porębą. Usytuowanie miasta z dala od działań wojennych II wojny światowej spowodowało, że do końca 1944 r. uzdrowisko funkcjonowało normalnie. Po wojnie miasto uzyskało w 1946 r. prawa miejskie i weszło w skład województwa wrocławskiego. W wyniku reformy administracyjnej z 1975 r. miasto stało się częścią województwa jeleniogórskiego, a od stycznia 1999 r., w wyniku nowego podziału administracyjnego, tworzy powiat lubański w województwie dolnośląskim³.

Działalność uzdrowiskowa

Uzdrowisko funkcjonuje w oparciu o Uchwałę nr LXIV/342/2009 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 29 grudnia 2009 w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Świeradów-Zdrój (Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego z 2010 r. Nr 33., poz. 452).

Najważniejsze surowce lecznicze

Do naturalnych surowców leczniczych wykorzystywanych w uzdrowisku należą⁴: woda mineralna, woda lecznicza, solanka, borowina oraz czynniki klimatyczne. Najcenniejszym skarbem uzdrowiska Świeradów-Zdrój są wody mineralne (kwasowo-węglanowe) bogate w radon, których działanie powoduje tzw. efekt zewnętrzny – przyczyniający się do rozszerzania naczyń skórnych oraz efekt wewnętrzny – powodujący zmniejszenie napięcia mięśniowego, uspokojenie, spadek ciśnienia tętniczego i zwolnienie akcji serca. Wody działają leczniczo, poprzez pobudzanie układu hormonalnego. Picie wód powoduje zwiększenie wydzielania kwasów żołądkowych, pobudzenie perystaltyki przewodu pokarmowego, obniżenie poziomu cukru w surowicy. Wody zawierają także magnez, dzięki czemu wpływają pozytywnie na pracę

³ <https://swieradowzdroj.pl/arttykul/2148/historia-swieradowa-zdroju> (dostęp: 16.04.2020).

⁴ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

serca. Ponadto wody stosowane są do kąpiei, inhalacji, okładów oraz irygacji i tamponady. Wykorzystywaną w uzdrowisku borowinę, która występuje także u stóp Hali Izerskiej cechuje wysoka zawartość składników czynnych, co wpływa na jej wysoką wartość leczniczą. Borowinę zaleca się przede wszystkim przy leczeniu procesów zwyrodnieniowych stawów i chrząstek stawowych, w stanach pourazowych stawów, kości, okostnej i mięśni, w przewlekłych chorobach układu pokarmowego oraz w chorobach kobiecych.

Specyficzny klimat uzdrowiska i powietrze przesycone olejkami eterycznymi lasów świerkowych oraz szlachetnym gazem radonem, unikalnym w skali Europy, korzystnie wpływa na przemiany komórkowe, procesy enzymatyczne, wzmacnia naczynia krwionośne, tkankę nerwową oraz obniża nadciśnienie tętnicze.

Lecznictwo uzdrowiskowe

W uzdrowisku prowadzone jest leczenie uzdrowiskowe w następujących kierunkach leczniczych⁵: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby górnych dróg oddechowych, choroby dolnych dróg oddechowych, cukrzyca, choroby układu nerwowego, choroby naczyń obwodowych, osteoporoza, choroby skóry i choroby kobiece. Usługi w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Świeradowa-Zdroju świadczą⁶: szpitale uzdrowiskowe dla dorosłych, sanatoria uzdrowiskowe dla dorosłych oraz przychodnie uzdrowiskowe (ambulatoria). Oferowane przez uzdrowisko kąpiele radoczynne skierowane są do osób odczuwających dolegliwości narządu ruchu, układu krwionośnego, a także dla osób aktywnych, które chcą szybko zregenerować swój organizm. Zabiegi radonowe proponowane są również kobietom zmagającym się z zaburzeniami cyklu miesięczkowego, schorzeniami narządów rodnych czy dolegliwościami okresu przekwitania. Polecane są także w leczeniu miażdżycy i zakrzepowego zapalenia naczyń. W uzdrowisku stosowane są ponadto naturalne zabiegi na bazie wywaru z kory świerkowej, pomocne m.in. w leczeniu bólów reumatycznych, nieżytów dróg oddechowych i chorób skóry. Efekt terapeutyczny w przypadku stanów zwyrodnieniowych czy pourazowych można uzyskać również dzięki leczniczej borowinie, którą wykorzystuje się do rozgrzewających, aktywnych kąpiei i okładów, pobudzających krążenie krwi i procesy przemiany materii.

⁵ Tamże.

⁶ Materiały źródłowe uzyskane w badanym samorządzie: Urząd Miasta Świeradów-Zdrój – 11.08.2020 r.

Dom Zdrojowy w Świeradowie-Zdroju

80-metrowa Hala Spacerowa w Domu Zdrojowym
